

Λόγος Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά στην Κυριακή των Μυροφόρων

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου εἶναι ἀνανέωσις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, εἶναι ἀναζώωσις καί ἀνάπλασις καί ἐπάνοδος πρὸς τὴν ἀθάνατη ζωὴ τοῦ πρώτου Ἀδάμ πού καταβροχθίσθηκε ἀπὸ τὸν θάνατο λόγω τῆς ἁμαρτίας καί διὰ τοῦ θανάτου ἐπαλινδρόμησε πρὸς τὴν γῆ ἀπὸ τὴν ὁποία ἐπλάσθηκε. Ὅπως λοιπὸν ἐκεῖνον στήν ἀρχὴ δέν τὸν εἶδε κανεὶς ἄνθρωπος νὰ πλάττεται καί παίρνη ζωὴ, ἀφοῦ δέν ὑπῆρχε κανεὶς ἄνθρωπος ἐκείνη τὴν ὥρα, μετὰ δέ τὴν λῆψι τῆς πνοῆς ζωῆς μέ θεῖο ἐμφύσημα πρώτη ἀπὸ ὅλους τὸν εἶδε μιά γυναῖκα, διότι μετὰ ἀπὸ αὐτόν πρῶτος ἄνθρωπος ἦταν ἡ Εὐά· ἔτσι τὸν δεύτερο Ἀδάμ, δηλαδή τὸν Κύριο, ὅταν ἀνίστατο ἀπὸ τοὺς νεκροὺς, κανεὶς ἄνθρωπος δέν τὸν εἶδε, ἀφοῦ δέν παρευρισκόταν κανεὶς δικός του καί οἱ στρατιῶτες πού ἐφύλασσαν τὸ μνήμα ταραγμένοι ἀπὸ τὸν φόβο εἶχαν γίνει σάν νεκροί, μετὰ δέ τὴν Ἀνάστασι πρώτη ἀπὸ ὅλους τὸν εἶδε μιά γυναῖκα, ὅπως ἀκούσαμε νὰ εὐαγγελίζεται σήμερα ὁ Μάρκος· διότι, λέγει, «ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἀναστήθηκε τὸ πρωὶ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, παρουσιάσθηκε πρῶτα στή Μαρία τὴ Μαγδαληνὴ».

Φαίνεται βέβαια σαφῶς ὅτι ὁ εὐαγγελιστής εἶπε καί τὴν ὥρα κατὰ τὴν ὁποία

ἀναστήθηκε ὁ Κύριος, δηλαδή πρῶτῃ, καί ὅτι παρουσιάσθηκε πρῶτα στή Μαρία τή Μαγδαληνή καί ὅτι ἐφάνηκε ἀκριβῶς τήν ὥρα τῆς Ἀναστάσεως. Δέν λέγει ὅμως ἔτσι, ὅπως θά φανῇ ἂν ἐξετάσωμε προσεκτικώτερα τά πράγματα. διότι λίγο παραπάνω καί αὐτός σέ συμφωνία μέ τούς ἄλλους εὐαγγελιστάς λέγει ὅτι αὕτῃ ἡ Μαρία ἦλθε καί προηγουμένως μαζί μέ τίς ἄλλες Μυροφόρες στόν τάφο, καί ἀφοῦ τόν εἶδε ἀδειανό ἀπῆλθε. Ὡστε ὁ Κύριος ἀναστήθηκε πολύ ἐνωρίτερα ἀπό τό πρῶτῃ πού τόν εἶδε. Ἐπισημαίνοντας δέ καί τήν ὥρα ἐκείνη, δέν εἶπε ἀπλῶς πρῶτῃ, ὅπως ἐδῶ, ἀλλά πολύ πρῶτῃ. ἐπομένως ὡς ἀνατολή ἡλίου ἐκεῖ ἐννοεῖ τό ἀμυδρό φῶς πού προτρέχει στόν ὀρίζοντα, τό ὁποῖο δηλώνοντας καί ὁ Ἰωάννης λέγει ὅτι ἦλθε τό πρῶτῃ, ὅταν ἀκόμη ἦταν σκοτεινά ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή στό μνημεῖο καί εἶδε τήν πέτρα σηκωμένη ἀπό τό μνημεῖο.

Δέν ἦλθε δέ μόνο πρός τό μνημα τότε αὕτῃ, κατὰ τόν Ἰωάννη, ἀλλά καί ἀπομακρύνθηκε ἀπό τό μνημα, χωρίς νά ἰδῇ τόν Κύριο ἀκόμη. Τρέχει κι' ἔρχεται πρός τόν Πέτρο καί τόν Ἰωάννη, καί ἀναγγέλει ὅχι ὅτι ἀναστήθηκε ὁ Κύριος, ἀλλ' ὅτι μεταφέρθηκε ἀπό τόν τάφο, ὥστε δέν ἐγνώριζε ἀκόμη τήν ἀνάστασι. Ἐπομένως ὁ Κύριος ἐμφανίσθηκε στή Μαρία ὅχι ἐντελῶς πρώτη, ἀλλά μετά τήν πλήρη ἔλευσι τῆς ἡμέρας. Ὑπάρχει λοιπόν κάτι πού ἀναφέρεται συνεσκιασμένως ἀπό τούς εὐαγγελιστάς, τό ὁποῖο θ' ἀποκαλύψω πρός τήν ἀγάπη σας.

Πραγματικά τό εὐαγγέλιο τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου πρώτη ἀπό ὅλους τούς ἀνθρώπους, ὅπως ἦταν σωστό καί δίκαιο, ἐδέχθηκε ἀπό τόν Κύριο ἡ Θεοτόκος καί αὕτῃ εἶδε πρὶν ἀπό ὅλους τόν Ἀναστάντα καί ἀπήλαυσε τή θεία ὁμιλία Του, καί ὅχι μόνο τόν εἶδε μέ τούς ὀφθαλμούς της καί ἔγινε αὐτήκοος αὐτοῦ, ἀλλά καί πρώτη καί μόνη ἤγγιξε τά ἄχραντα πόδια Του, ἔστω καί ἂν οἱ εὐαγγελισταί δέν τά λέγουν φανερά ὅλα αὐτά, μή θέλοντας νά προσαγάγουν ὡς μάρτυρα τήν μητέρα, γιά νά μήν δώσουν ἀφορμή ὑποψίας στούς ἀπίστους. Ἐπειδή δέ τώρα ἐμεῖς μέ τή χάρι τοῦ Ἀναστάντος ὁμιλοῦμε πρός πιστούς καί ἡ ὑπόθεσις τῆς ἐορτῆς ἀπαιτεῖ ἐπείγουσα διευκρίνησι τῶν σχετικῶν μέ τίς Μυροφόρες, μέ τήν ἄδεια αὐτοῦ πού εἶπε «δέν ὑπάρχει κρυφόν πού δέν θά γίνη φανερό», θά τό φανερώσωμε καί τοῦτο.

Λοιπόν Μυροφόρες εἶναι οἱ γυναῖκες πού ἀκολουθοῦσαν τόν Κύριο μαζί μέ τήν Μητέρα του, ἔμειναν μαζί της κατὰ τήν ὥρα τοῦ σωτηριώδους πάθους καί ἐφρόντισαν νά ἀλείψουν μέ μῦρα τό σῶμα τοῦ Κυρίου. Ὄταν δηλαδή ὁ Ἰωσήφ καί ὁ Νικόδημος ἐζήτησαν καί ἔλαβαν ἀπό τόν Πιλάτο τό δεσποτικό σῶμα, τό κατέβασαν ἀπό τόν σταυρό, τό περιέβαλαν σέ σινδόνια μαζί μέ ἐκλεκτά ἀρώματα, τό ἐτοποθέτησαν σέ λαξευτό μνημεῖο, καί ἔβαλαν μεγάλη πέτρα ἐπάνω στή θύρα τοῦ μνημείου, παρευρίσκονταν θεωρώντας κατὰ τόν εὐαγγελιστή Μάρκο ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή καί ἡ ἄλλη Μαρία πού ἐκαθόταν ἀπέναντι τοῦ τάφου. Μέ τήν φράσι καί ἡ ἄλλη Μαρία ἐννοοῦσε ὅπωςδήποτε τήν Θεομήτορα. διότι αὕτῃ ἐλεγόταν

μητέρα και του 'Ιακώβου και του 'Ιωσή, πού ἦσαν ἀπό τόν 'Ιωσήφ τόν Μνήστορα. Δέν παρευρίσκονταν μόνο αὐτές παρατηρώντας, ὅταν ἐνταφιαζόταν ὁ Κύριος, ἀλλά καί ἄλλες γυναῖκες, ὅπως ἱστορήσε ὁ Λουκάς γράφοντας «παρακολουθώντας κάποιες γυναῖκες πού εἶχαν ἔλθει μαζί του ἀπό τήν Γαλιλαία, εἶδαν τό μνημεῖο καί τήν σ' αὐτό τοποθέτησι τοῦ σώματός του. ἦσαν ἡ Μαγδαληνή Μαρία καί ἡ 'Ιωάννα καί ἡ Μαρία τοῦ 'Ιακώβου καί οἱ ἄλλες μαζί τους».

Ἀφοῦ δέ ἐπέστρεψαν, λέγει, ἀγόρασαν ἀρώματα καί μῦρα.διότι δέν εἶχαν καταλάβει ἀκριβῶς ὅτι αὐτός εἶναι ἀληθινά ἡ ὁσμή τῆς ζωῆς γιά ἐκείνους πού τόν πλησιάζουν μέ πίστι, ὅπως ὁσμή θανάτου καταλαμβάνει τούς ἕως τό τέλος ἀπειθεῖς, καί ἡ ὁσμή τῶν ἐνδυμάτων του, δηλαδή τοῦ ἰδίου τοῦ σώματος, εἶναι ἀνωτέρα ἀπό ὅλα τά ἀρώματα καί τό ὄνομά του εἶναι μῦρο χυμένο, μέ τό ὁποῖο ἐγένισε θεία εὐωδία τήν οἰκουμένη. Ἐτοιμάζουν λοιπόν μῦρα καί ἀρώματα, ἀφ' ἑνός μέν πρός τιμήν τοῦ νεκροῦ, ἀφ' ἑτέρου δέ γιά παρηγοριά ἀπό τή δυσωδία τοῦ σώματος, ὅταν θά ἔλειωνε, βοηθώντας μέ τήν ἀλοιφή των τούς ἐπιθυμοῦντας νά παραμένουν δίπλα.

Ἀφοῦ λοιπόν ἐτοίμασαν τά μῦρα καί τά ἀρώματα, κατὰ τήν ἐντολή τό Σάββατο ἡσύχασαν.διότι δέν εἶχαν καταλάβει ἀκόμη τά ἀληθινά σάββατα, οὔτε εἶχαν γνωρίσει καλά τό εὐλογημένο ἐκεῖνο σάββατο πού μεταφέρει τή φύσι τους ἀπό τά βάραθρα τοῦ ἅδη στό ὀλόφωτο καί θεῖο καί οὐράνιο ὕψος. «Τήν πρώτη τῆς ἐβδομάδος, ὄρθρο βαθύ», ὅπως λέγει ὁ Λουκάς, «ἦλθαν στό μνήμα, φέροντας τά ἀρώματα πού ἐτοίμασαν».ὁ δέ Ματθαῖος λέγει, «ἀργά τό Σάββατο, ξημερώνοντας τήν πρώτη τῆς ἐβδομάδος» καί ὅτι οἱ προσελθοῦσες εἶναι δύο. Ὁ 'Ιωάννης λέει «τό πρωί, ἐνῶ ἦταν ἀκόμη σκοτεινά», καί ὅτι μιά εἶναι ἡ προσελθοῦσα, Μαρία ἡ Μαγδαληνή.ὁ δέ Μάρκος «πολύ πρωί τῆς πρώτης τῆς ἐβδομάδος» καί ὅτι τρεῖς εἶναι οἱ προσελθοῦσες.

Πρώτη λοιπόν τῆς ἐβδομάδος λέγουν ὅλοι οἱ εὐαγγελισταί τήν Κυριακή.ἀργά τό Σάββατο, ὄρθρο βαθύ, πολύ πρωί καί πρωί σκοτεινά ἀκόμη, ὀνομάζουν τόν χρόνο γύρω ἀπό τόν ὄρθρο, ἀνάμικτο ἀπό φῶς καί σκότος.αὐτός ὁ χρόνος εἶναι, ἀφοῦ ἀρχίζει νά αὐγάζει τό ἀνατολικό μέρος τοῦ ὀρίζοντος πού προκαταγγέλλει τήν ἡμέρα. Μπορεῖ δέ κανεῖς παρατηρώντας ἀπό μακριά, πρός αὐτό, νά τό ἰδῇ νά ἀρχίζη νά χρωματίζεται ἀπό φῶς γύρω ἀπό τήν ἐνάτη ὥρα τῆς νυκτός, ὥστε ἕως τήν πλήρη ἡμέρα νά ὑπολείπωνται τρεῖς ὥρες.

Φαίνονται βέβαια νά διαφωνοῦν κάπως οἱ εὐαγγελισταί μεταξύ τους τόσο γιά τήν ὥρα, ὅσο καί γιά τόν ἀριθμό τῶν γυναικῶν, ἐπειδή, ὅπως εἶπα, οἱ Μυροφόρες ἦσαν πολλές, καί ἦλθαν στόν τάφο ὄχι μιά φορά, ἀλλά καί δύο καί τρεῖς φορές, συντροφιά μέν, ἀλλ' ὄχι οἱ ἴδιες, καί κατὰ τόν ὄρθρο μέν ὅλες, ἀλλ' ὄχι τόν ἴδιο χρόνο ἀκριβῶς, ἡ δέ Μαγδαληνή ἦλθε πάλι μόνη της καί ἔμεινε περισσότερο. Κάθε

εὐαγγελιστῆς λοιπόν ἀναφέρει μιά προέλευσι μερικῶν καί παραλείπει τίς ἄλλες. Ὅπως δέ ἐγώ ὑπολογίζω καί συνάγω ἀπό ὅλους τούς εὐαγγελιστάς, σύμφωνα μέ ὅσα εἶπα προηγουμένως, πρώτη ἀπό ὅλες ἦλθε στόν τάφο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἡ Θεοτόκος, ἔχοντας μαζί τήν Μαγδαληνή Μαρία. Τοῦτο κυρίως τό συμπεραίνω ἀπό τόν εὐαγγελιστή Ματθαῖο. Διότι, λέγει, «ἦλθε ἡ Μαγδαληνή Μαρία καί ἡ ἄλλη Μαρία», πού ἦταν ὅπωςδήποτε ἡ Θεομήτωρ, γιά νά ἰδοῦν τόν τάφο. Καί ἰδού ἔγινε μέγας σεισμός. διότι ἄγγελος Κυρίου, ἀφοῦ κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό, προσῆλθε, ἀπεκύλισε τήν πέτρα ἀπό τήν θύρα τοῦ μνημείου κι' ἐκαθόταν ἐπάνω σ' αὐτήν. ἦταν δέ ἡ μορφή του σάν ἀστραπή καί τό ἔνδυμά του λευκό σάν τό χιόνι, ἀπό τόν φόβο δέ ἐμπρός του ἐταράχθηκαν οἱ φύλακες κι' ἔγιναν σάν νεκροί".

Ὅλες λοιπόν οἱ ἄλλες γυναῖκες ἦλθαν μετά τό σεισμό καί τήν φυγή τῶν φυλάκων, κι' εὗρηκαν τόν τάφο ἀνοιγμένο καί τήν πέτρα ἀποκυλισμένη. ἡ δέ Παρθενομήτωρ ἔφθανε τή στιγμή πού ἐγινόταν ὁ σεισμός, ἀποκυλίσθηκε ἡ πέτρα καί ἀνοιγόταν ὁ τάφος καί οἱ φύλακες ἦσαν παρόντες, ἄν καί συγκλονισμένοι ἀπό τόν φόβο. γι' αὐτό μετά τόν σεισμό αὐτοί ἀνασηκώθηκαν καί ἐκύτταξαν ἀμέσως νά φύγουν, ἐνῶ ἡ Θεομήτωρ ἐντρυφοῦσε στή θέα. Ἐγώ πάντως νομίζω ὅτι γι' αὐτήν πρώτη ἀνοίχθηκε ὁ ζωηφόρος ἐκεῖνος τάφος (διότι γι' αὐτήν πρώτη καί δι' αὐτῆς ἔχουν ἀνοιχθῇ σ' ἐμᾶς ὅλα, ὅσα εἶναι ἐπάνω στόν οὐρανό καί κάτω στή γῆ) καί ὅτι γι' αὐτήν ἀστραπτε ἔτσι ὁ ἄγγελος, ὥστε, ἄν καί ἡ ὥρα ἦταν ἀκόμη σκοτεινή, αὐτή μέ τό πλούσιο φῶς τοῦ ἀγγέλου ὅχι μόνο νά ἰδῇ τόν τάφο κενό, ἀλλά καί τά ἐντάφια νά εἶναι τακτοποιημένα καί πολυτρόπως νά μαρτυροῦν τήν ἔγερσι τοῦ ἐνταφιασθέντος.

Ήταν δέ προφανώς ὁ εὐαγγελιστής ἄγγελος ὁ ἴδιος ὁ Γαβριήλ. Διότι μόλις τήν εἶδε αὐτός νά σπεύδῃ πρὸς τόν τάφο, αὐτός πού παλαιότερα τῆς εἶχε εἰπεῖ, «μὴ φοβῆσαι, Μαρία, διότι εὐρῆκες χάρι ἀπὸ τόν Θεό», σπεύδει καί τώρα καί κατεβαίνει νά εἰπῇ τό ἴδιο πάλι στήν ἀειπάρθενο καί νά ἀναγγεῖλῃ τήν ἀπό τούς νεκρούς ἀνάστασι τοῦ γεννηθέντος ἀπὸ αὐτὴν ἀσπύργως, νά σηκώσῃ τήν πέτρα, νά ὑποδείξῃ τόν κενό τάφο καί τὰ ἐντάφια, κι' ἔτσι νά ἐπιβεβαιώσῃ τήν καλὴ ἀγγελία. Διότι, λέγει, «ἀποκρινόμενος ὁ ἄγγελος, εἶπε στίς γυναῖκες. μὴ φοβῆσθε ἐσεῖς, ζητεῖτε τόν Ἰησοῦ, τόν ἐσταυρωμένο; ἀναστήθηκε. ἰδοὺ ὁ τόπος ὅπου ἐκοιτόταν ὁ Κύριος». Ἐάν, λέγει, βλέπετε τούς φύλακες συγκλονισμένους ἀπὸ τόν φόβο, ἀλλὰ ἐσεῖς νά μὴν φοβῆσθε. διότι γνωρίζω ὅτι ζητεῖτε Ἰησοῦν τόν ἐσταυρωμένο. ἐσηκώθηκε, δέν εἶναι ἐδῶ. Διότι αὐτός, ὅχι μόνο εἶναι ἀκράτητος ἀπὸ τοῦ ἅδη καί τοῦ θανάτου καί τοῦ τάφου τὰ κλεῖστρα καί τούς μοχλοὺς καί τίς σφραγίδες, ἀλλ' εἶναι καί κύριος τῶν ἀθανάτων καί οὐρανίων ἀγγέλων μας καί μόνος αὐτός εἶναι Κύριος τοῦ σύμπαντος. «ἰδέτε», λέγει, «τόν τόπον ὅπου ἐκοιτόταν ὁ Κύριος καί πηγαίνετε γρήγορα νά εἰπῇτε στοὺς μαθητάς του ὅτι ἀναστήθηκε ἀπὸ τούς νεκρούς».

«Ἀφοῦ δέ ἐξῆλθαν», λέγει, «μέ φόβο καί χαρά μεγάλη». Ἐγὼ νομίζω πάλι ὅτι τόν μέν φόβο ἔχει ἀκόμη ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καί οἱ ἄλλες γυναῖκες πού εἶχαν ἔλθει ἕως τότε μαζί (διότι αὐτές δέν κατενόησαν τήν σημασίαν τῶν λόγων τοῦ ἀγγέλου οὔτε μπόρεσαν νά συλλάβουν τελείως τό φῶς, ὥστε νά ἰδοῦν καί μάθουν ἀκριβῶς), ἐνῶ ἡ Θεομήτωρ ἀπέκτησε τὴ μεγάλη χαρά, διότι κατενόησε τὰ λόγια τοῦ ἀγγέλου καί παραδόθηκε ὁλόκληρη στό φῶς, ὡς τελείως καθαρὰ καί θείως χαριτωμένη, ἐγνώρισε μέ ὅλα αὐτὰ τήν ἀλήθεια κι' ἐπίστευσε στόν ἀρχάγγελο, ἐπειδὴ αὐτός ἀπὸ πολὺν καιρὸ τῆς ἐφάνηκε διὰ τῶν ἔργων ἀξιόπιστος. Πῶς ἄλλωστε, ἀφοῦ ἦταν παροῦσα στά γεγονότα ἡ θεόσοφος Παρθένος, δέν θά κατανοοῦσε τό συμβάν, ἀφοῦ δηλαδή εἶδε σεισμό, καί μάλιστα μεγάλο, ἄγγελο νά κατέρχεται ἀπὸ τόν οὐρανόν, καί μάλιστα ἀστραποβόλο, τὴ νέκρωσι τῶν φυλάκων καί τοῦ λίθου τήν μετάθεσι, τήν κένωσι τοῦ τάφου καί τό μέγα θαῦμα τῶν ἐνταφίων, πού ἦσαν ἅλута καί συγκρατημένα μέ σμύρνα καί ἀλόη καί συγχρόνως ἐφαίνονταν ἀδειανὰ ἀπὸ τό σῶμα, καί ἐπὶ πλέον ἀφοῦ ἔλαβε τήν χαρμόσυνη πρὸς αὐτὴν θέα καί ἀγγελία τοῦ ἀγγέλου; Ὅταν δέ ἐξῆλθαν μετὰ τόν εὐαγγελισμό τοῦτον, ἡ μέν Μαγδαληνὴ Μαρία, σάν νά μὴν ἄκουσε κἄν τόν ἄγγελο, ἀφοῦ ἄλλωστε οὔτε ἐκεῖνος ὠμίλησε γι' αὐτήν, διαπιστώνει μόνο τήν κένωσι τοῦ τάφου, χωρίς νά ἀναφέρει καθόλου τὰ ἐντάφια. καί τρέχει πρὸς τόν Σίμωνα Πέτρο καί τόν ἄλλο μαθητὴ, ὅπως λέγει ὁ Ἰωάννης.

Ἡ δέ Θεομήτωρ Παρθένος, συνοδευομένη ἀπὸ ἄλλες γυναῖκες, ἐπανερχόταν πάλι ἐκεῖ ἀπὸ ὅπου ἦλθε. καί ἰδοὺ, ὅπως λέγει ὁ Ματθαῖος «ὁ Ἰησοῦς τίς συνάντησε

λέγοντας, χαίρεται». Βλέπετε ότι και πριν από την Μαгдаληνή Μαρία ή Θεομήτωρ είδε αυτόν που για την σωτηρία μας έπαθε σαρκικά και ετάφηκε και αναστήθηκε; «Αυτές δέ», λέγει, “προσῆλθαν, ἔπιασαν τά πόδια του και τόν προσκύνησαν”. Όπως δέ, όταν ή Θεοτόκος ἄκουσε τό εὐαγγέλιο τῆς ἀναστάσεως μαζί μέ τήν Μαгдаληνή Μαρία ἀπό τόν ἄγγελο, μόνο αὐτή κατάλαβε τή σημασία τῶν λόγων, ἔτσι και μαζί μέ τίς ἄλλες γυναῖκες, όταν συνάντησε τόν Υἱό και Θεό, πρώτη ἀπό ὅλες τίς ἄλλες εἶδε και ἀναγνώρισε τόν ἀναστάντα και προσπίπτοντας ἔπιασε τά πόδια του κι’ ἔγινε ἀπόστολός του πρὸς τούς ᾽Αποστόλους.

Ὅτι δέ ή Μαгдаληνή Μαρία δέν ἦταν μαζί μέ τήν Μητέρα τοῦ Θεοῦ, όταν ἐπιστρέφοντας ἀπό τόν τάφο τήν συνάντησε και τῆς παρουσιάσθηκε και τῆς ὠμίλησε ὁ Κύριος, διδασκόμαστε ἀπό τόν ᾽Ιωάννη. διότι, λέγει, «τρέχει αὐτή πρὸς τόν Σίμωνα Πέτρο και πρὸς τόν ἄλλο μαθητή, τόν ὁποῖο ἀγαποῦσε ὁ ᾽Ιησοῦς, και λέγει σ’ αὐτούς, ἐσήκωσαν τόν Κύριο ἀπό τό μνημα και δέν γνωρίζομε πού τόν ἐτοποθέτησαν». Πῶς τάχα, ἂν τόν εἶδε και τόν ἄγγισε μέ τά χέρια της και τόν ἄκουσε νά ὁμιλῇ, θά ἔλεγε τέτοια πράγματα, ὅτι τόν ἐσήκωσαν και τόν μετέθεσαν, ποῦ ὅμως, δέν γνωρίζομε; ᾽Αλλά μετά τό δρόμο τοῦ Πέτρου και τοῦ ᾽Ιωάννη πρὸς τόν τάφο και τήν ἐκεῖ θέα τῶν σινδονιῶν και τήν ἐπιστροφή, λέγει, “ή δέ Μαρία ἐστεκόταν κόντα στό μνημεῖο ἔξω κλαίοντας».

Βλέπετε ὅτι ὄχι μόνο δέν τόν εἶχε ἰδεῖ ἀκόμη, ἀλλ’ οὔτε κἂν εἶχε πληροφορηθῇ σχετικά; Καί όταν δέ τήν ἐρώτησαν οἱ παρουσιασθέντες ἄγγελοι, γυναῖκα, “γιατί κλαίεις”, ἐκείνη πάλι ἀποκρίνεται σάν γιά νεκρό. Καθώς δέ ἐστράφηκε και εἶδε τόν ᾽Ιησοῦ, οὔτε τότε δέν ἐκατάλαβε, ἀλλά ἐρωτωμένη ἀπό αὐτόν, τί κλαίει, ἀπαντᾷ παρόμοια, ἔως ὅτου ἐκεῖνος, καλώντας την ὀνομαστικά, παρουσίασε τόν ἑαυτό του ζωντανό. Τότε λοιπόν προσπίπτοντας και αὐτή και ζητώντας νά προσφέρῃ τόν ἀσπασμό στά πόδια ἐκείνου, ἄκουσε ἀπό αὐτόν τίς λέξεις, “μή μ’ ἐγγίξης”. ᾽Από αὐτό μαθαίνομε ὅτι, όταν προηγουμένως ἐφάνηκε στή μητέρα και στίς γυναῖκες πού ἦσαν μαζί, μόνο σ’ αὐτήν ἐπέτρεψε νά πιάσῃ τά πόδια του, ἂν και ὁ Ματθαῖος ἀποδίδει τοῦτο και στίς ἄλλες γυναῖκες, μή θέλοντας γιά τήν αἰτία πού εἶπαμε στήν ἀρχή νά προβάλῃ φανερά τήν μητέρα στό θέμα αὐτό.

᾽Αφοῦ δέ πρώτη ἦλθε στόν τάφο ή ἀειπάρθενος Μαρία και πρώτη ἐδέχθηκε τό μήνυμα τῆς ἀναστάσεως, ἔπειτα ἦλθαν πολλές μαζί, εἶδαν και ἐκεῖνες τήν πέτρα ἀποκυλισμένη και ἄκουσαν τούς ἄγγέλους, πού ἐπιστρέφοντας μέ τό ἄκουσμα αὐτό και τήν θέα ἐχωρίσθηκαν. ᾽Αλλες, ὅπως λέγει ὁ Μάρκος, “ἔφυγαν ἀπό τό μνημα, κυριαρχημένες ἀπό φόβο και ἔκστασι και δέν εἶπαν σέ κανένα τίποτε, διότι ἐφοβοῦνταν”. ἄλλες ἀκολούθησαν τήν Μητέρα τοῦ Κυρίου, και αὐτές ἦσαν πού ἐπέτυχαν τήν θέα και συνομιλία τοῦ Δεσπότη. ᾽Η δέ Μαгдаληνή ἐπῆγε στόν Πέτρο και τόν ᾽Ιωάννη, μαζί μέ τούς ὁποίους ἔρχεται πάλι μόνη στόν τάφο. ὅταν δέ

ἐκεῖνοι ἀναχώρησαν, αὕτῃ παραμένοντας ἀξιῶνεται τῆς δεσποτικῆς θεάς, στέλλεται καί αὕτῃ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους καί ἔρχεται πάλι πρὸς αὐτούς, γιὰ ν' ἀπαγγεῖλῃ σέ ὅλους, ὅπως λέγει ὁ Ἰωάννης, “ὅτι εἶδε τὸν Κύριο, πού εἶπε σ' αὐτὴν αὐτά”. Αὕτῃ λοιπόν ἡ θεά λέγει καί ὁ Μάρκος ὅτι ἔγινε πρωί, δηλαδή κατὰ τὴν πλήρη ἀρχὴ τῆς ἡμέρας, ἀφοῦ ἐπέρασε ὅλος ὁ ὄρθρος, ἀλλὰ δέν ἰσχυρίζεται ὅτι τότε ἔγινε ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἢ ἡ πρώτη ἐμφάνισίς του.

Ἔχομε λοιπόν τὰ συμβάντα ἐξακριβωμένα καί τὴν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ζητούμενη συμφωνία τῶν τεσσάρων εὐαγγελιστῶν ὡς πρὸς αὐτά. Οἱ δέ μαθηταί κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως τὴν ἴδια, ἐνῶ ἄκουσαν ἀπὸ τῆς Μυροφόρας καί τὸν Πέτρο, καθὼς καί ἀπὸ τὸν Λουκᾶ καί τὸν Κλεόπα, ὅτι ὁ Κύριος ζῇ καί ἐθεάθηκε ἀπὸ αὐτές, ἀπίστησαν.γι' αὐτὸ ὀνειδίζονται ἀπὸ αὐτόν, ὅταν τοὺς ἐμφανίσθηκε ὕστερα, καθὼς ἦσαν συναθροισμένοι μαζί. Ὅταν ὅμως παρέστησε τὸν ἑαυτὸ Του ζωντανό κατὰ πολλοὺς τρόπους καί πολλές φορές, ὅχι μόνο ἐπίστευσαν ὅλοι, ἀλλὰ καί ἐκήρυξαν παντοῦ. “ὁ λόγος τοὺς ἐξῆλθε σέ ὅλη τὴ γῆ καί τὰ ρήματά τοὺς ἔφθασαν στά πέρατα τῆς οἰκουμένης”, “ἐνῶ ὁ Κύριος συνεργοῦσε καί ἐβεβαίωνε τὸν λόγο μέ τὰ συνοδευτικὰ θαύματα”.διότι τὰ θαύματα ἦσαν ἀναγκαιότατα, μέχρις ὅτου κηρυχθῇ ὁ λόγος σέ ὅλη τὴ γῆ. Ἀλλὰ χρειάζονται μέν σημεῖα καί τεράστια θαύματα πρὸς παράστασι καί βεβαίωσι τῆς ἀληθείας τοῦ κηρύγματος.χρειάζονται ὅμως σημεῖα, ἀλλ' ὅχι τεράστια πρὸς παράστασι αὐτῶν πού ὑποδέχθηκαν τὸν λόγο, ἂν βεβαίως ἐπίστευσαν. Ποιὰ δηλαδή σημεῖα; Τὰ ἀπὸ τὰ ἔργα. «Δεῖξε μου», λέγει, «τὴν πίστη σου ἀπὸ τὰ ἔργα σου», καί «ποιός εἶναι πιστός, ἅς δείξῃ τὰ ἔργα του ἀπὸ τὴν καλὴ διαγωγή». Ποιός θά πιστεύσῃ πραγματικά ὅτι ἔχει διάνοια θεία καί ὑψηλή, καί θά ἐλέγαμε οὐράνια, ὅπως εἶναι ἡ εὐσέβεια, αὐτός πού ἐπιδίδεται σέ φαῦλα ἔργα καί εἶναι προσηλωμένος στή γῆ καί στά γήινα;

Δέν ὠφελεῖ τίποτε λοιπόν, ἀδελφοί, ἐάν λέγῃ κανεῖς ὅτι ἔχει θεία πίστι, δέν ἔχει ὅμως ἔργα κατάλληλα στήν πίστι. Τί ὠφέλησαν οἱ λαμπάδες τῆς μωρῆς παρθένους, ἀφοῦ δέν εἶχαν ἔλαιο, δηλαδή τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης καί τῆς συμπαθείας; Τί ὠφέλησε ἡ ἐπὶ κλησὶς τοῦ Ἀβραάμ σάν πατρός τὸν πλούσιο ἐκεῖνον πού τηγανίζόταν στήν ἄσβεστη φλόγα ἐξ αἰτίας τῆς ἀσυμπαθείας πρὸς τὸν Λάζαρο; Τί ὠφέλησε ἡ δῆθεν εὐπείθεια πρὸς τὴν πρόσκλησι ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον πού δέν εἶχε ἀποκτήσει διὰ τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἕνδυμα κατάλληλο γιὰ τό θεῖο γάμο καί γιὰ τὸν ἄφθαρτο ἐκεῖνο νυμφῶνα; Προσκληθῆκε μέν καί προσῆλθε, διότι ἐπίστευσε ὅπωςδήποτε, καί παρακάθησε μέ τοὺς ἁγίους ἐκείνους συνδαιτυμόνες, ἀλλ' ὅταν ἐξεσκεπάσθη καί καταισχύνθηκε, ὡς ἐνδεδυμένος τὴν φαυλότητα ἀπὸ τὰ ἥθη καί τῆς πράξεις ἐδέθηκε ἀνηλεῶς χειροπόδαρά κι' ἐρρίφθηκε στή γέεννα τοῦ πυρός, ὅπου ἐπικρατεῖ ὁ κλαυθμός καί ὁ τρυγμός τῶν ὁδόντων.

Αὐτὴν εἶθε νά μή τὴν δοκιμάσῃ κανεῖς Χριστιανός, ἀλλ' ἐπιδεικνύοντας ὅλοι διαγωγή πρέπουσα στήν πίστι, νά εἰσέλθωμε στὸν νυμφῶνα τῆς ἁφθαρτῆς

εὐφροσύνης καί νά ζήσωμε αἰωνίως μαζί μέ τούς ἁγίους ἐκεῖ, ὅπου εἶναι ἡ κατοικία ὅλων τῶν εὐφραινομένων. Γένοιτο.